

GEREEDSCHAPSKIST

voor beter samenwerken met ouders

*Gereedschap
Het Voortgangsgesprek*

Kenniscentrum
Talentontwikkeling

Gereedschap: Het Voortgangsgesprek

Wat

Voortgangsgesprekken zijn individuele gesprekken die de leraar gedurende het schooljaar voert met ouders (en bij voorkeur ook met de leerling) over de brede ontwikkeling van de leerling, thuis en op school. De gesprekken zijn bedoeld om de wederzijdse afstemming tussen school en thuis over leren en opvoeden concreet in te vullen.

Waarom

Het voortgangsgesprek heeft een positieve insteek en een bredere agenda dan het rapport-gesprek. Dit om de ontwikkeling en schoolloopbaan van de leerling in zijn geheel te ondersteunen en te voorkomen dat gesprekken met ouders vooral gaan over slecht gedrag en slechte prestaties van de leerling.

Hoe

Bespreekpunten

Bespreekpunten zijn bijvoorbeeld:

- ▶ zaken die de ouder en/of leerling in wil brengen
- ▶ de ontwikkeling van het kind zowel op school, thuis en buitenschools
- ▶ ontwikkelpunten in de sociale en cognitieve ontwikkeling
- ▶ nader verkennen van ambities, interesses, talenten en loopbaankeuzes
- ▶ specifieke omstandigheden
- ▶ vervolgfafspraken

Gespreksvoering

Een voortgangsgesprek is een gesprek:

- ▶ met een positieve toonzetting
- ▶ met aandacht voor goed nieuws
- ▶ waarbij de leraar laat blijken de leerling goed te kennen
- ▶ waarbij de leerling bij voorkeur aanwezig is
- ▶ waarbij sprake van is van twee (of drie) richtingsverkeer

Voorbereiding

Stel als team vast:

- ▶ wat de grote lijn van de besprekpunten is
- ▶ hoe vaak er voortgangsgesprekken gevoerd zullen worden
- ▶ hoe de ontvangst van de ouders in de school geregeld zal zijn
- ▶ of de leerlingen aanwezig zullen zijn (deze keuze betreft alle leerlingen van de betreffende school of het betreffende leerjaar)

Elke leraar bereidt vervolgens per gesprek voor:

- ▶ waar voor elke leerling individueel de nadruk ligt
- ▶ welk positief nieuws er uit te wisselen is en plant het gesprek op een tijdstip dat leraar, ouder en leerling schikt.

Variatie

Regie bij leerling

Sommige scholen kiezen ervoor de regie van het voortgangsgesprek bij de leerling te leggen. Deze keuze wordt vooral gemaakt als de leerling al wat ouder is, bijvoorbeeld vanaf de bovenbouw van het basisonderwijs. De leerling vertelt zijn/haar ouders welke vooruitgang hij of zij geboekt heeft, wat goed gaat, waar aandachtspunten liggen en waar hij of zij eventueel hulp bij wil hebben. Dit geeft de leerling de verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces en het organiseren van de benodigde ondersteuning daarbij. Deze vorm heeft veel potentie. Bij de invoering vraagt dit een goede voorbereiding in het team, een goede begeleiding van de leerling door de leraar en een heldere communicatie naar ouders bij invoering.

Voortgangsgesprekken in het sociale domein

In de kinderopvang, buitenschoolse opvang en bij buitenschoolse activiteiten (sport, muziek, dans et cetera) is het ook goed de ontwikkeling van elk kind met enige regelmaat te bespreken. De vorm, frequentie en intensiteit kan hierbij verschillend zijn. Van belang is dat ook hier vooral aandacht is voor (het uitbouwen van) wat goed gaat en voor (afstemming over) ontwikkelstappen van het kind.

Verantwoording

Het voortgangsgesprek is in afgerond promotieonderzoek uitgeprobeerd en onderzocht door Mariëtte Lusse, lector Ouders in Rotterdam Zuid, Hogeschool Rotterdam. Vier scholen hebben met deze vorm gewerkt. De scholen vonden het lastig de traditionele rapportgesprekken om te buigen naar voortgangsgesprekken. Een goed uitgevoerd voortgangsgesprek draagt er aan bij dat ouders een betere relatie met school ervaren en zich beter geïnformeerd voelen door school.

Meer lezen?

Een voortgangsgesprek met ouders in het basisonderwijs een handreiking voor het basisonderwijs en de pabo van Mariëtte Lusse

Een uitwerking van het voortgangsgesprek in het voortgezet onderwijs en het mbo hoofdstuk 5.3 en 6.3 van 'Samen werken aan schoolsucces': een handreiking voor vo, mbo en lerarenopleiding van Mariëtte Lusse en Annette Diender, uitgave Coutinho

Een kwestie van vertrouwen proefschrift Mariëtte Lusse

Succesfactoren

Het Voortgangsgesprek

Succesfactoren om **CONTACT** te leggen met ouders

- 1 ✓ plan het gesprek op een tijdstip dat ouders schikt en heet ouders welkom bij de deur
- 2 ✓ onderhoud het contact door regelmatig een individueel voortgangsgesprek te voeren
- 3 ✓ voer voortgangsgesprekken met een ouder (en/of andere begeleider) van elk kind onder jouw verantwoordelijkheid, ook als alles goed gaat en ook als ouders een hoge drempel ervaren

Succesfactoren voor **SAMENWERKING** met ouders

- 4 ✓ zorg dat de leerling aanwezig is en centraal staat in het gesprek
- 5 ✓ bespreek de ontwikkeling van het kind thuis, op school en buitenschools en zorg dat alle partijen (leraar, ouder, leerling) daarbij aan het woord komen
- 6 ✓ bied ouder en leerling aanknopingspunten voor een gesprek thuis
- 7 ✓ besteed aandacht aan wat wel goed gaat en heb daar concrete voorbeelden van

Succesfactoren voor samenwerken aan het **TOEKOMSTPERSPECTIEF** van het kind

- 8 ✓ bespreek interesses, ambities en loopbaankeuzes
- 9 ✓ maak concrete afspraken over ontwikkelpunten en ieders aandeel daarin (iets wat goed gaat en waar ambitie is dit nog beter te doen is ook een ontwikkelpunt)
- 10 ✓ bespreek teleurstellingen en tegenslagen en help deze om te buigen in nieuw perspectief

